



## **DET FORSVARLEGE SYSTEMET TIL SKULEEIGAR**

**Opplæringslova §13-10**



# FORORD

Opplæringslova § 13-10 gir kommunane ansvar for å ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte. Kommunen skal vidare ha eit forsvarleg system for å følgja opp resultata frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-4.

Kommunestyret handsama i 2010 sak om det forsvarlege systemet til skuleeigar. Dette blir nå erstatta og alle rutinar og malar blir i tillegg reviderte og omarbeidde. Systemet som her føreligg har meir vektlegging på den skulebaserte vurderinga og kommunikasjonslinene mellom partane i skulesystemet.

Ansvaret til kommunen etter opplæringslova § 13-10 er omfattande og inkluderer i tillegg til dette dokumentet eit høgt tal dokument som er å finna i kvalitetssystemet til kommunen, Risk Manager.

I kap 6.0. om oppfølging av resultata på nasjonale kvalitetsvurderingar, er mykje av innhaldet henta frå Utdanningsdirektoratet sine nettsider om kvalitetsutvikling.

Systemet skal gjerast gjeldande frå 1.8.2017.

Sveio, 25.4.2017

Jostein Førre

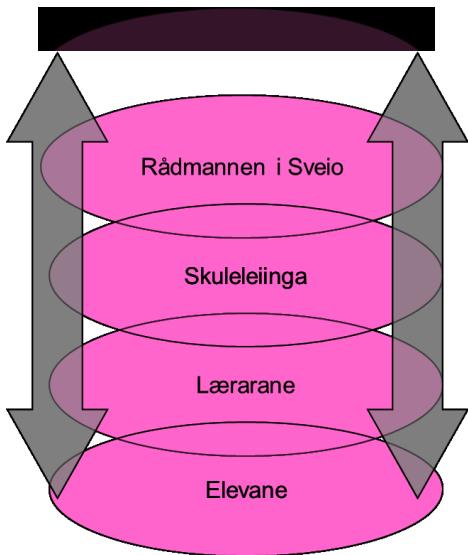
-rådmann-

Solfrid Lier Habbestad

-kommunalsjef skule, barnehage og kultur-

Foto framside:Natalia S.Danmo

Juni-2017



## 1.0. BAKGRUNN OG FORANKRING

Opplæringslova §13-10 vektlegg ansvaret til kommunen som skuleeigar:

*«Kommunen har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, under dette å stille til disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllast.*

*Kommunen skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte.*

*Kommunen skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultata frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-4. Som ein del av oppfølgingsansvaret skal det*

*utarbeidast ein årleg rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa, knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av skuleeigar.»*

Ansvaret til kommunen etter opplæringslova § 13-10 er omfattande og kan delast i fleire område. Av og til vil desse områda ha flytande overgangar, men ansvaret til skuleeigar er tydeleggjort i forhold til å sikra:

- At lovar, forskrifter og overordna statlege og lokale føringar får si rette oppfølging.
- Nok ressursar til at krava i lovverket skal kunna oppfyllast
- Resultatoppfølging

## 2.0 ORGANISERING OG MYNDE FOR OPPLÆRINGA I KOMMUNEN

Kommunestyret er skuleeigar med det overordna ansvaret for opplæringa. Ansvaret er delegerert vidare til rådmannen. Ansvaret for økonomi, personell og drift ved kvar skule er gitt til rektor. Kvar skule er ei eining og rektor er einingsleiar. Vaksenopplæringa i Sveio har avdelingsleiar, men er ein del av eininga Førde skule og har såleis rektor der som overordna leiar.

Barnehage- og skulekontoret inngår i stabsfunksjonen til rådmannen og skal vera til støtte for skuleeigar og skulane med oppgåver knytt til forvaltning, økonomi, koordinering og kvalitetsutvikling.

Her viser ein elles til delegasjonsreglementet for Sveio kommune.



### 3.0. INFORMASJONSPROSSESS OG KOMPETANSESPREIING

Aktuelle tema som går fram av opplæringslova § 13-10 og tilstanden med omsyn til kvalitet i skulane, får si oppfølging i ulike aktuelle fora i kommunen.

For å sikra erfaringsdeling og kvalitetsutvikling for alle verksemder knytt til opplæring er følgjande møtefora etablert.

#### 3.1. Leiarforum:

Her samlar rådmannen alle einingsleiarane i kommunen, om lag ein gong pr.månad Tema i møta kan vera relatert til sentralt gitte lovar, forskrifter og avtalar eller til lokale planverk og retningsliner som gjeld alle tenestene i kommunen.

#### 3.2. Rektormøte:

Dette er kommunalsjef for skule sitt møteforum for alle skuleleiarane. Møta føregår kvar månad og ein stor del av tida er knytt til kvalitetsoppfølging, kompetanseutvikling og erfaringsdelingsdeling i satsingsområda som går fram av «Kvalitetsutviklingsplan for barnehage og skule» (vedtak KOM juni-16.) Tema knytt til regelverk for grunnskuleområdet er og innhald i desse møta.

#### 3.3. Kvalitetsutviklingssamtale:

Kommunalsjef for skule møter leiinga ved kvar skule for å drøfta resultat på nasjonale kvalitetsundersøkingar, læringsutbyte og ståstad i forhold til satsingsområda. Vidare fokus på utviklingsarbeid og eventuelt trøng for kompetansetiltak i møte med spesielle utfordringar, er også tema på desse møta. Samtalen skal gjennomførast kvar vår, etter at det på skulen har vore gjennomført skulebasert vurdering.

#### 3.4. Leiarsamtale:



Sunnhordland (FOS).

Nettverk for skuleleiarane knytt til satsingsområda, inngår som ein del av rektormøta og har ei tidsramme på 2-3 timer.

Leiarsamtalen skal gjennomførast kvar haust. Første del av samtalen er ein tradisjonell medarbeidarsamtale, medan andre del av samtalen vil handla om arbeidet med satsingsområda.

#### 3.5. Lærande nettverk:

I tilknyting til satsingsområda i «Kvalitetsutviklingsplan for barnehage og skule» er det etablert fleire nettverk for lærarar og skuleleiarar. På enkelte område deltar tilsette i nettverk saman med dei andre kommunane i



## 4.0. OPPFØLGING AV LOVAR, FORSKRIFTER OG AKTUELLE STYRINGSDOCUMENT

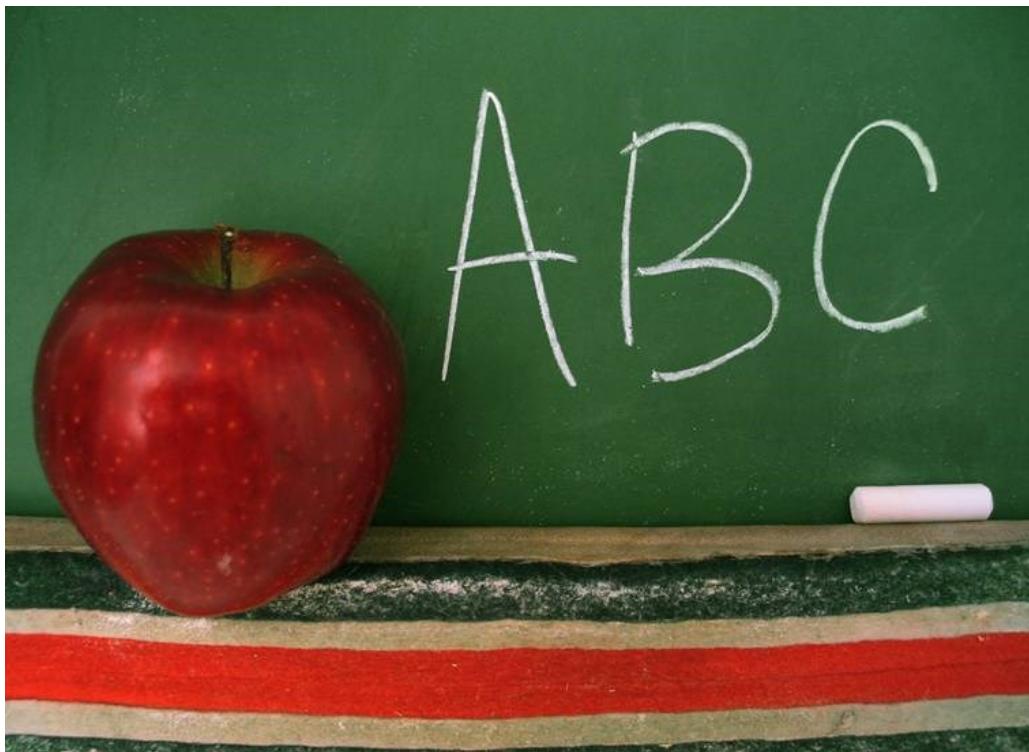
### 4.1. Dokument som må leggjast til grunn for opplæringa

Skuleeigar må leggja til grunn følgjande dokument som er styrande for opplæringsverksemda:

- Opplæringslova med forskrifter
- Forvaltningslova
- Kommunelova
- Læreplanverket for Kunnskapsløftet (forskrift)
- Lokale læreplanar
- Delegasjonsreglement og organisasjonskart
- Økonomiplan/budsjett
- Lokale planar vedtekne på skulegarnivå.
- Rettleiarar knytt til regelverket som er utarbeidde av sentrale myndigheter

### 4.2. Oppfølging av lovkrava

Det er eit krav etter opplæringslova § 13-10 at skuleeigar og leiinga ved kvar skule har ei forsvarleg drift etter lovverk, forskrifter og sentrale retningslinjer.



Som dei andre verksemndene i kommunen, følgjer skulane årshjulet til rådmannen for planlegging og rapportering på økonomi, sjukefråvær mm.

Rådmannen har i tillegg «Risk Manager», eit system for kvalitetsoppfølging, der ulike rutinar og malar for vedtak forankra i lovverket på dei ulike områda, er å finna.

For å sikra at krava i opplæringslova får si rette oppfølging, må system, rutinar og tiltak til ei kvar tid vera oppdaterte i samsvar med sentrale føringer. Samstundes må det undersøkjast om skuleeigar på administrativt nivå, skuleleiing og tilsette følgjer opp det ansvaret dei er gitt for å sikra ei forsvarleg drift.



#### 4.3. Faste tiltak for oppfølging av opplæringslova med forskrifter

Skuleeigar har ansvar for alle tiltaka som her er skisserte for å sikra oppfølging av opplæringslova med forskrifter.

Alle avvik som blir oppdaga, skal meldast i avviksmodulen i Risk Manager. Alle som arbeider i organisasjonen, har ansvar for å sikra at dette blir gjort.

TILTAK	Tid
Rutinar og retningsliner forankra i alle heimlane i opplæringslova er tilgjengelege for alle tilsette på skuleområdet i kvalitetssystemet Risk Manager.	Tilgjengelege i oppdatert versjon alltid
Malar for enkeltvedtak forankra i opplæringslova er tilgjengelege i kvalitetssystemet Risk Manager for alle på skuleområdet som er gitt mynde til å skriva enkeltvedtak.	Som over
Tilbakemelding frå rektorane om praksis ute på skulane er i samsvar med lovar og forskrifter, skal meldast skriftleg av rektor til skuleeigar (På sjekkliste utarbeidd av skulekontoret)	1.10.17 årleg
Gjennomgang av om praksis hjå skuleeigar er i samsvar med lovkrava ein gong pr. år. (Etter eiga sjekkliste og i møte for skulekontoret)	
Ein gruppesamtale pr.halvår for skuleeigar v/kommunalsjef og rektorer for å sikra lovoppfølging på utvalte tema. Tema for oppfølging vil følgja felles nasjonalt tilsyn (Utdanningsdirektoratet og Fylkesmannen i Hordaland) og/eller nye lovkrav og/eller krav som organisasjonen lokalt har hatt utfordringar i forhold til.	Årleg pr.1.11. og 1.5.  (Startar skuleåret 2017/2018)
Spesielle tilsyn med enkeltskular om det blir avdekkta trong for det.	Når det blir avdekkta trong for det.
Malar for enkeltvedtak og alle rutinar skal justerast etter kvart som sentrale myndigheter innfører endringar i lovverket.	Kontinuerleg
Den årlege tilstandsrapporten til kommunestyret skal innehalda eit kapittel om lovoppfølging der det blir ei enkel oppsummering om kva som er gjort på dette området, om det er oppdaga spesielle kritiske område, manglande kjennskap til gjeldande regelverk og korleis alt dette har fått og får si oppfølging i praksisfeltet.	Årleg i tilstandsrapporten
Når det blir avdekkta avvik skal skulen/skuleeigar setja inn tiltak. Skuleeiger må følgja opp at tiltaka fører til endring i samsvar med krava i regelverket og at dei blir varige. Skuleeigar må følgja opp helt til praksis på det gjeldende området er blitt i samsvar med regelverket.	Kommunalsjef Rektor



## 5.0. RESSURSFORDELING

Lova seier: «*Kommunen har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, under dette å stille til disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllast.*»

For å sikra likeverdig fordeling av ressursane mellom skulane, nyttar kommunen ein utrekningsmodell. Modellen har som mål å sikra krava i opplæringslova, men innan dei økonomiske rammene som kommunestyret gir.

Sentrale område som skal sikrast:

- Ressursar til klassar/grupper etter sentrale føringer
- Tidleg innsats
- Spesialundervisning for elevar med stor trong for tilrettelegging
- Tilpassa opplæring/spesialundervisning
- Ressursar til leiing

Ressursar til velkomstklassse, særskilt norskopplæring og morsmålsopplæring blir tildelt utanom ramma til skule.

Ein relativt omfattande budsjettprosess frå fastsetting av rammer for dei ulike tenesteområda til endeleg detaljert driftsbudsjett blir vedteke, gir rom for å rekna ut konsekvensar av tildelte rammer relatert til lovverket og høve for å melda politisk nivå om eventuelle utfordringar med tildelte ressursar.

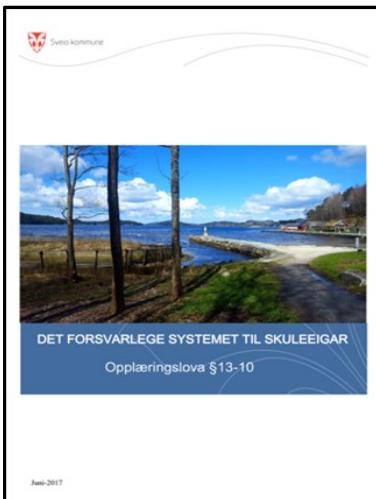
## 6.0. OPPFØLGING AV RESULTATA PÅ NASJONALE KVALITETSVURDERINGER

Opplæringslova er styrande for den opplæringa som skulane i kommunen skal gi. Kommunen som skuleeigar skal sikra og sjå til at skulane driv forsvarleg etter lova og har ei god oppfølging av dei nasjonale kvalitetsvurderingane.

### 6.1. Lovkravet etter § 13-10 i opplæringslova

«*Kommunen skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultata frå nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-4. Som ein del av oppfølgingsansvaret skal det utarbeidast ein årleg rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa, knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av skoleeigar.*»

Følgjande lokale dokument skal handsamast av kommunestyret og gir rammene for ei forsvarleg drift på grunnskuleområdet:



**Forsvarleg system:** Oppfølging av lovkrava og vurdering av nasjonale kvalitetsundersøkingar

**Kvalitetsutviklingsplan:** Planen er forankra i statlege og lokale føringer om omtalar satsingsområda som alle tilsette i skuleverket er forplikta på å implementera. I inneverande periode er satsingsområda læringsmiljø, læreplanforståing og grunnleggjande dugleikar med hovudvekt på lesing.

**Tilstandsrapport:** Tal og analyser for grunnskulen som grunnlag for vidare utvikling.

## 6.2. Målet med kvalitetsvurdering

Målet med kvalitetsvurdering er utvikling. Det me veit om læringsmiljø og læringsresultat skal nyttast til å vurdera korleis opplæringa for elevane kan bli betre. I ein god kvalitetsutviklingsprosess, er det viktig å vurdera nåsituasjonen, avgjera kva målet skal vera og arbeida for å få alle til å dra i same retning. Systemet byggjer på at alle på dei ulike nivåa i skulesystemet, skal setja mål og utarbeida planar

Arbeidet med kvalitet vil vera ein kontinuerlig prosess. Prosessen handlar om å gjera vurderingar som så skal få si oppfølging i justeringar og nye mål. Prosessane krev involvering og dialog både innan verksemda og oppover og/eller nedover i systemet.

## 6.3. Roller og ansvar til aktørane i skulen

Heilskap i kvalitetsarbeidet er ikkje muleg utan aktiv og vedvarande innsats fra skuleeigar og skuleleiar. Nasjonale og lokale kvalitetsvurderingar gir i utgangspunktet eit verdifullt kunnskapsgrunnlag for kvar skule og kommune. Men verdien av dette kunnskapsgrunnlaget er avhengig av korleis det lokalt blir skapa heilskap og samanheng mellom ulike fasar og aktørar i kvalitetsarbeidet.



### Læraren

Læraren har ansvar for å planleggja, gjennomføra og vurdera opplæringa i tråd med læreplanverket.

Saman med elevane skal læraren regelmessig vurdera undervisninga og læringsmiljøet for å sikra god læring. Informasjon frå læraren er nødvendig i skulebasert vurdering.

### Skuleleiar

Skuleleiar har ansvar for at skolen jamleg vurderer om organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringa bidrar til eit godt læringsmiljø og best muleg læringsutbyte for elevane.

### Skuleeigar

Skuleeigar, det vil seia utdanningsadministrasjon og politikarar i kommunen, har ansvar for å følgja opp og sjå til at kvaliteten på opplæringa blir forbetra i tett dialog med skulane.

### Nasjonale myndigheter

Det er Stortinget som tar avgjerd i nasjonal utdanningspolitikk. Kunnskapsdepartementet utformar den nasjonale utdanningspolitikken medan Utdanningsdirektoratet set politikken ut i livet. Fylkesmannen fører tilsyn med og følgjer opp tilstanden i sitt fylke.





## 6.4. Årshjul for vurdering av nasjonale undersøkingar

TID	INNHOLD	ANSVAR
Gjennom året	Kartleggingsprøvar, nasjonale undersøkingar mm skal gjennomførast etter vedteken plan (vedlegg 1)	Rektor
Før 20.Jan	<p><b>SKULEBASERT VURDERING (kap 2 i forskrifta)</b></p> <p><b>Fakta:</b> GSI, elevundersøking, medarbeidarundersøking, foreldreundersøking</p> <p><b>Resultat:</b> Nasjonale prøvar, karakterar, eksamen, kartleggingsprøvar</p> <p><b>Refleksjon:</b> Læringsutbyte og læringsmiljø, den daglege drifta, satsingsområde.</p> <p>Sjå vedlegg 2:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Kva veit me?</li><li>• Kva får me til? Kva kan me bli betre på?</li><li>• Korleis kan me endra praksis?</li></ul> <p>Skriv eit notat (1-2 sider) som skal gi grunnlag for:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Kvalitetsutviklingssamtalen mellom kommunalsjef og skuleleiinga</li><li>• Den årlege handlingsplanen som skal utarbeidast for skulen.</li></ul>	Rektor i samarbeid med lærarane
20.jan	Utviklingsplan med oppsummering SBV, for resten av skuleåret (Vedlegg 4-mal) inn til kommunalsjef	Rektor
Mars/april	Kvalitetsutviklingssamtale (vedlegg 5-mal) med grunnlag i utviklingsplan og den skulebaserte vurderinga: <ul style="list-style-type: none"><li>• Status læringsutbyte og læringsmiljø</li><li>• Forventningar frå politisk skuleeigar (ref.plandokumentet)</li><li>• Behov for endringar</li><li>• Forventningar til og trong for støtte frå skuleeigar</li></ul>	Kommunalsjef (gjeld også referat frå møtet)
April	Drøfting av kommunal plan for støttetiltak for den skulebaserte kompetanseutviklinga, i rektormøtet	Kommunalsjef
Mai	Utarbeiding og handsaming av tilstandsrapport	Kommunalsjef
Mai	Plan for støttetiltak for skulane påfølgjande halvår	Kommunalsjef



TID	INNHOLD	ANSVAR
Før 30.Juni	Utviklingsplan for påfølgjande halvår (Vedlegg 4-mal)	Rektor
Før 15.9	Tilbakemelding på utviklingsplan (skriftleg eller i rektormøte)	Kommunalsjef
Oktober	Leiarsamtale (Vedlegg 6 –mal) <ul style="list-style-type: none"><li>• Medarbeidarsamtale etter kommunal mal</li><li>• Samtale om skuleutvikling</li></ul>	Kommunalsjef
Nov	Resultata på nasjonale prøvar på 8.trinn  Overlevering av og drøfting av resultata med kvar av barneskulane. (Kan inngå i rektormøte)	Rektor u.skule i samarbeid med rektorane på barnetrinnet
Nov	Resultata på nasjonale prøvar: <ul style="list-style-type: none"><li>• Kva får me til?</li><li>• Resultata i år relatert til resultat tidlegare år: Eventuelle fellestrekkskilnadar</li><li>• Kva kan me bli betre på?</li><li>• Konsekvensar for praksis?</li></ul>	Rektor i samarbeid med teamleiarar/lærarar
Des	Kommunal plan for støtte til den skulebaserte kompetanseutviklinga: Evaluering av tiltak og nye tiltak for våren. Rektormøte	Kommunalsjef
Gjennom året	Når det blir avdekkja avvik skal skulen/skuleeigar setja inn tiltak. Skuleeiger må følgja opp at tiltaka fører til endring i samsvar med krava i regelverket og at dei blir varige. Skuleeigar må følgja opp helt til praksis på det gjeldende området er blitt i samsvar med nasjonale føringar.	Kommunalsjef/ rektor
Gjennom året	Rektor har sitt eige årshjul for vurdering av nasjonale undersøkingar som inngår i «Det forsvarlege systemet til skuleeigar»  Når det blir avdekkja avvik i praksisfeltet skal rektor setja inn tiltak. Rektor må følgja opp at tiltaka fører til endring i samsvar med krava og at dei blir varige. Rektor må følgja opp helt til praksis på det gjeldende området er blitt i samsvar med nasjonale føringar.	Rektor



## 6.5. Årshjul for oppfølging av elevar med lågt læringsutbyte

Kommunen har i samarbeid med skulane og PPT utarbeidd eit system med eige årshjul for å sikra oppfølging av elevar med lågt læringsutbyte. Det er ei målsetting at fleire skal få si opplæring innanfor rammene av tilpassa opplæring, og at kommunen slik får redusert tal på elevar med spesialundervisning. Om tala på enkeltvedtak går ned, vil ressursbehovet stort sett vera det same sidan fleire med denne ordninga må sikrast nødvendig tilrettelagt støtte av ulike tiltak innanfor den ordinære opplæringa.



Bilete frå presentasjonen til regjeringa 18.4.16 om mobbing



## **VEDLEGG I «DET FORSVARLEGE SYSTEMET TIL SKULEEIGAR»**

Vedlegg 1. Plan for felles prøver og kartlegging i Sveio kommune

Vedlegg 2: Skulebasert vurdering

Vedlegg 3: Støtteark til analysearbeid

Vedlegg 4: Mal til utviklingsplan for skulane (i eige dokument)

Vedlegg 5: Mal for kvalitetsutviklingssamtalen

Vedlegg 6: Innhold i leiarsamtalen

## **ANDRE DOKUMENT I DET FORSVARLEGE SYSTEMET:**

- Kvalitetsutviklingsplan barnehage og skule 2016-2020-Sveio kommune
- Tilstandsrapportar
- Spesialundervisning og tilpassa opplæring-system for oppfølging
- Strategidokument for Sveio som språkommune



Sveio kommune